

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Międzynarodowy handel i turystyka – Światowy program na rzecz zrównoważonego rozwoju”

(opinia z inicjatywy własnej)

(2020/C 14/05)

Sprawozdawca: **Alfred GAJDOSIK**

Decyzja Zgromadzenia Plenarnego	24.1.2019
Podstawa prawna	art. 32 ust. 2 regulaminu wewnętrznego Opinia z inicjatywy własnej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Stosunków Zewnętrznych
Data przyjęcia przez sekcję	5.9.2019
Data przyjęcia na sesji plenarnej	26.9.2019
Sesja plenarna nr	546
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	134/0/4

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zdecydowanie podkreśla złożone powiązania między turystyką a handlem międzynarodowym w ujęciu ogólnym. Ponieważ stopa wzrostu turystyki jest wyższa niż gospodarki ogółem, turystykę można bez wahania określić mianem znaczącej siły napędowej zatrudnienia i wzrostu gospodarczego. Turystyka i handel międzynarodowy są jako takie czynnikami decydującymi o osiągnięciu celów Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 (celów zrównoważonego rozwoju) ⁽¹⁾. Komitet proponuje zatem, by odpowiedzialne podmioty w zainteresowanych sektorach gospodarki brały udział w realizacji celów zrównoważonego rozwoju, podejmując odpowiednie zobowiązania, np. poprzez tworzenie godnych i trwałych miejsc pracy jako elementu celu 8.

1.2. EKES wskazuje na znaczenie programowania finansowego dla realizacji priorytetów politycznych i podkreśla wagę budżetów jako najbardziej skutecznego sposobu wdrażania celów politycznych. Apeluje zatem o uwzględnienie znaczenia turystyki przede wszystkim przez przegląd ostatniego wniosku dotyczącego wieloletnich ram finansowych (WRF) 2021–2027 w taki sposób, by dla turystyki utworzona została oddzielna linia budżetowa.

⁽¹⁾ Cele zrównoważonego rozwoju:

- Cel 1: Koniec z ubóstwem
- Cel 2: Zero głodu
- Cel 3: Dobre zdrowie i jakość życia
- Cel 4: Wysokiej jakości kształcenie
- Cel 5: Równouprawnienie płci
- Cel 6 (Czysta woda i warunki sanitarne),
- Cel 7: Czysta i dostępna energia
- Cel 8: Wzrost gospodarczy i godna praca
- Cel 9: Innowacyjność, przemysł i infrastruktura
- Cel 10: Mniej nierówności
- Cel 11: Zrównoważone miasta i społeczności
- Cel 12: Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja
- Cel 13: Działania w dziedzinie klimatu
- Cel 14: Życie pod wodą
- Cel 15: Życie na lądzie
- Cel 16: Pokój, sprawiedliwość i silne instytucje
- Cel 17: Partnerstwa na rzecz celów

1.3. EKES ubolewa nad faktem, że jak dotąd turystyka nie została włączona do rozporządzeń dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych jako osobny cel, lecz jedynie została uwzględniona jako środek bądź sektor. To, że rozporządzenia przewidują możliwości inwestowania w inteligentną turystykę, należy wprawdzie przyjąć z zadowoleniem, jednak z punktu widzenia EKES-u nie wystarczy to do uwzględnienia makroekonomicznego, społecznego i kulturowego znaczenia turystyki również w kontekście jej zewnętrznego oddziaływania. EKES apeluje zatem o włączenie turystyki w ramy europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych jako celu tematycznego.

1.4. Stosunkowo niskie bariery wejścia na rynek w sektorze turystyki nie mogą oznaczać niekorzyści z ekonomicznego i społecznego punktu widzenia dla zatrudnionych w branży turystycznej.

1.5. EKES sugeruje podjęcie działań służących dostosowaniu bądź uznaniu wykształcenia, standardów zawodowych i kwalifikacji zawodowych w turystyce, wzmocnienie wysiłków na rzecz utworzenia europejskiego paszportu kompetencji zawodowych oraz promowanie uczenia się przez całe życie w turystyce.

1.6. Nie ulega wątpliwości, że turystyka międzynarodowa obok swojego znaczenia ekonomicznego wnosi również istotny wkład w porozumienie między narodami i w przełamywanie uprzedzeń, mocno wspierając tym samym zewnętrzne oddziaływanie Unii, dlatego też należy promować specjalnymi środkami szczególne formy turystyki, takie jak turystyka kulturowa i społeczna. Dodatkowo Komitet wskazuje na konieczność promowania turystyki zdrowotnej i sportowej, agroturystyki, ekoturystyki itp.

1.7. Sprawą najwyższej wagi jest zagwarantowanie godnych i trwałych miejsc pracy w tym sektorze, w drodze układów zbiorowych i zgodnie z celem zrównoważonego rozwoju nr 8. EKES wzywa do wyeliminowania wszelkich form nielegalnego i/lub niepewnego zatrudnienia w sektorze turystyki.

1.8. Zrównoważony charakter turystyki jest również ściśle powiązany z wyborem jak najbardziej przyjaznych dla środowiska rodzajów transportu. W związku z tym należy zwrócić szczególną uwagę na rozważne i odpowiedzialne korzystanie ze środków transportu.

2. Wstęp

2.1. W niniejszej opinii Komitet pragnie podkreślić ścisły związek między turystyką a handlem międzynarodowym oraz ich wspólne znaczenie dla realizacji celów Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 (celów zrównoważonego rozwoju).

2.2. Handel międzynarodowy ma długą tradycję, a ponadto na przestrzeni dziejów wyraźnie wzrosło jego szczególne znaczenie społeczne i polityczne. Choć handel międzynarodowy regulowały tradycyjnie umowy dwustronne, od czasu II wojny światowej coraz bardziej zyskiwały na znaczeniu umowy wielostronne. Od czasu ustanowienia Światowej Organizacji Handlu (WTO) wprowadzono ramy handlowe regulujące handel międzynarodowy. W kontekście tych ram Komisja Europejska wspiera od 2011 r. handel zewnętrzny UE poprzez nowe umowy handlowe, których celem jest wzmocnienie stosunków gospodarczych i handlowych z niektórymi partnerami handlowymi.

2.3. W obszarze napięć między wolnym handlem a protekcjonizmem widać również, że handel międzynarodowy może być także wykorzystywany jako element ingerencji politycznej.

2.4. Turystyka jest trzecim co do wielkości sektorem w międzynarodowym bilansie handlowym; jej wkład w globalny PKB wynosi 10,4 % (UE: 10,3 %) i tworzy ona 313 mln miejsc pracy na całym świecie. W ujęciu globalnym co jedenaste miejsce pracy jest związane z turystyką. Dla jednej trzeciej krajów rozwijających się turystyka jest głównym czynnikiem eksportu i ma tym samym istotny wpływ na sytuację gospodarczą tych krajów.

2.5. Turystyka wnosi zatem znaczący wkład w osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju, przy czym należy jednak uwzględnić, że 8 % emisji gazów cieplarnianych przypada na turystykę globalną.

2.6. Turystyka przyczynia się na całym świecie do integracji gospodarczej i społecznej na obszarach wiejskich i w regionach najbardziej oddalonych. Należy jednak wziąć przy tym pod uwagę niepożądane skutki towarzyszące, takie jak utrata gruntów rolnych, zagrożenie dla ochrony przyrody, zanieczyszczenie powietrza itp., i unikać ich w jak największym stopniu.

2.7. W 2017 roku w ramach turystyki międzynarodowej odnotowano 1,32 mld przyjazdów na całym świecie (+ 7 %) i 671 mln przyjazdów w Europie, co dało Europie udział w rynku wynoszący 51 % (+ 8 %). Z długoterminowego badania prospektywnego przeprowadzonego przez Światową Organizację Turystyki (UNWTO) wynika jednak, że do 2030 roku wzrost turystyki w Europie będzie mniej intensywny, przy szacowanej liczbie 744 mln turystów (+ 1,8 %) i całkowitym udziale w rynku wynoszącym 41,1 %.

2.8. Traktat z Lizbony (1 grudnia 2009 r.) stworzył osobną podstawę prawną dla unii w zakresie turystyki ⁽²⁾. W związku z tym Komisja opublikowała w 2010 r. komunikat pt. „Europa – najpopularniejszy kierunek turystyczny na świecie – nowe ramy polityczne dla europejskiego sektora turystycznego” ⁽³⁾. Jednak ani w obecnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2014–2020, ani w najnowszym wniosku na lata 2021–2027 nie przewiduje się niezależnej linii budżetowej dla turystyki.

2.9. Jeżeli jednak uwzględnimy, że wzrost zatrudnienia, a tym samym wzrost gospodarczy w związku z turystyką był w Unii w ostatnich latach nieprzerwanie większy niż w innych gałęziach gospodarki, to na podstawie dostępnych danych można stwierdzić, że nie tylko dalsze zintensyfikowanie zewnętrznej polityki turystycznej, lecz również odpowiednie środki polityki budżetowej na szczeblu Wspólnoty są nie tylko uzasadnione, ale wręcz pilnie potrzebne.

2.10. Komitet z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z 27 maja 2019 r. ⁽⁴⁾, w których przedstawia ona konkretne propozycje dotyczące Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 w świetle wyzwań dla sektora turystyki (cyfryzacja, zrównoważony rozwój, wiedza branżowa i umiejętności branżowe) i domaga się odpowiednich środków na rzecz wsparcia turystyki, by utrzymać pozycję UE jako światowego lidera w dziedzinie turystyki.

2.11. Turystyka ma wielki potencjał w zakresie tworzenia miejsc pracy. Fakt, że na całym świecie w branży turystycznej zatrudnionych jest przeciętnie więcej kobiet i osób młodych niż w innych sektorach, ma również znaczenie dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, szczególnie celu nr 5 i 10.

2.12. Płace i wynagrodzenia w turystyce i hotelarstwie są w większości krajów niższe od mediany płac, dlatego dla wszystkich kategorii zatrudnienia w sektorze należy podjąć stosowne środki mające na celu zapewnienie godziwego wynagrodzenia. Ma to tym większe znaczenie, że warunki pracy w branży turystycznej są często skrajnie trudne, a porozumienia partnerów społecznych w sprawie płacy minimalnej i maksymalnego czasu pracy oraz regulacje dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy często nie są przestrzegane w praktyce. W związku z tym zgodnie z celem zrównoważonego rozwoju nr 8 pilnie potrzebne jest tworzenie godnych i trwałych miejsc pracy w tym sektorze. W tym celu, zdaniem Komitetu, konieczne jest wzmocnienie warunków ramowych, uzgodnienie jasnych układów zbiorowych pracy i wspieranie tej branży w zakresie cyfryzacji.

3. Turystyka a gospodarka

3.1. Znaczenie turystyki jako istotnej siły napędowej wzrostu gospodarczego wykracza zatem daleko poza właściwy obszar branży turystycznej i dotyczy handlu oraz dystrybucji międzynarodowej, ale też wszystkich sektorów działalności publicznej i prywatnej, takich jak rolnictwo i transport.

3.2. Ponadto turystyka jest dla wielu regionów, takich jak małe wyspy lub odizolowane obszary górskie, jedną z niewielu, a w niektórych przypadkach jedyną działalnością gospodarczą w dzisiejszym międzynarodowym podziale pracy.

3.3. Poza tym turystyka pomogła wielu regionom w ożywieniu podupadłych obszarów.

4. Turystyka a zrównoważony rozwój

4.1. Konkurencyjność turystyki jest ściśle związana z jej zrównoważonym rozwojem, ponieważ atrakcyjność i jakość ośrodków turystycznych zależy w dużym stopniu zarówno od ich naturalnego i kulturowego otoczenia, jak i od włączenia w lokalną infrastrukturę.

4.2. Zrównoważony charakter turystyki opiera się na różnych elementach, takich jak:

- odpowiedzialne obchodzenie się z zasobami naturalnymi (zwłaszcza wodą),
- wykorzystanie czystych źródeł energii,
- uwzględnienie wpływu działalności turystycznej na środowisko naturalne (np. usuwanie odpadów, zwiększone zanieczyszczenie gleby i wody),
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- ochrona dziedzictwa kulturowego,
- utrzymanie jakości i trwałości miejsc pracy stworzonych przez turystykę,

⁽²⁾ Art. 195 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

⁽³⁾ COM(2010) 352 final.

⁽⁴⁾ Dokument Rady 9707/19 z dnia 27 maja 2019 r. „Konkurencyjność sektora turystyki motorem trwałego wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i spójności społecznej w UE w kolejnym dziesięcioleciu”.

- uwzględnienie wpływu na ludność lokalną,
- rozwój personelu,
- transport.

4.3. Zrównoważona turystyka została zidentyfikowana jako kluczowy sektor dziesięcioletnich ram programowych w zakresie zrównoważonej konsumpcji i produkcji (10YFP). W związku z tym zrównoważona turystyka ma potencjał, aby jako sektor przyszłości nie tylko stać się standardem całej branży, lecz również aby objąć gospodarki krajowe na całym świecie⁽⁵⁾.

Zdaniem Komitetu podmioty odpowiedzialne za handel międzynarodowy i turystykę międzynarodową powinny spożytkować ten potencjał, by znaleźć środki i sposoby skutecznego przyczynienia się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju (w tym kontekście zwłaszcza celów nr 3, 6, 7, 12, 14 i 15), i podjąć również starania, by zgodnie z celem nr 17 zawrzeć odpowiednie partnerstwa.

4.4. Ekonomiczne znaczenie turystyki, która odpowiada za 17 % zatrudnienia (z czego 44 % stanowią kobiety) na świecie, jest jednym z czynników mających duży wpływ na wiele obszarów polityki zrównoważonego rozwoju.

4.5. Turystyka jako działalność gospodarcza na szeroką skalę ma obok wymiaru ekonomicznego także wymiar ekologiczny, społeczny oraz kulturowy, a zatem jest kluczowym czynnikiem dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju. W związku z tym dochody z tego sektora mogą odegrać zasadniczą rolę we wspieraniu zrównoważonego zarządzania obszarami turystycznymi.

4.6. Podejście, jakie należy stosować, polega nie tylko na analizie negatywnych skutków turystyki, lecz również na rozważeniu jej pozytywnego wpływu na różne czynniki (związane ze środowiskiem, społeczne itp.). Ta opracowana w Słowenii forma „turystyki zaangażowanej”, która opiera się na 10 + 1 „wskaźnikach oddziaływania”, uwzględnia również pozytywny wpływ turystyki we wszystkich istotnych dziedzinach życia⁽⁶⁾.

4.7. Nowe technologie doprowadziły także w gospodarce do zmian strukturalnych, które stały się odczuwalne szczególnie dla mniejszych struktur. W ramach turystyki dotyczy to nie tylko oferty usługowej, lecz również marketingu i sposobów dokonywania rezerwacji.

4.8. Szczególnym problemem dla całego sektora turystyki jest ogólnosiwiatowy wzrost rezerwacji za pośrednictwem różnych platform prywatnych. Nie ulega wątpliwości, że ta nowa forma marketingu oferuje korzyści dla dostawców nieprofesjonalnych i obszarów, które nie są bądź są słabo rozwinięte turystycznie. Z makroekonomicznego punktu widzenia jest jednak nie do zaakceptowania, że dostawcy prywatni uzyskują przewagę konkurencyjną dlatego, że najczęściej nie odprowadzają żadnych podatków bądź odprowadzają tylko minimalne i nie są związani typowymi w sektorze turystyki surowymi wytycznymi dotyczącymi higieny i bezpieczeństwa. Dlatego też konieczne byłoby na przykład, by wymogi dotyczące rejestracji i kryteria oceny obowiązujące profesjonalne podmioty oferujące zakwaterowanie stosowały się również do tych podmiotów.

5. Turystyka a środowisko naturalne

5.1. Długofalowo skuteczna polityka turystyczna i efektywna ochrona środowiska nie pozostają zasadniczo w sprzeczności, lecz powinny być rozumiane i stosowane jako wzajemnie uzupełniające i wspierające się działania.

5.2. Problemem związanym z ekspansją turystyki międzynarodowej jest bez wątpienia korzystanie z odpowiednich środków transportu (statki, samoloty, autobusy i samochody) oraz ich wpływ na środowisko.

5.3. Dużych organizatorów turystyki należy poinstruować o ich roli w ramach odpowiedzialnej polityki zrównoważonego rozwoju i przypominać im o niej, powinni oni też zatrudniać pracowników odpowiedzialnych za kwestie środowiska, którzy będą uwzględniać cele zrównoważonego rozwoju podczas doradzania i planowania.

5.4. W niektórych regionach nadmiernie rozwinięta turystyka stała się już problemem zagrażającym jakości życia rodzimych mieszkańców, a także środowisku. Ponieważ nie ma ona jednolitej definicji, pojęcie to pozostaje mało konkretne i niejasne do stosowania. Problem nie jest jednak nowy. Już między 1980 a 1990 r. pod pojęciem „efekt Majorcki” pracowano nad sposobami umieszczenia na jednej plaży jak największej liczby turystów bez zbyt dużych skutków ubocznych. Międzynarodowe organizacje turystyczne pracują w pierwszym rzędzie nad przedstawieniem przykładów najlepszych praktyk, tak aby zaoferować zainteresowanym regionom punkty odniesienia i pomocne wskazówki.

5.5. Komitet proponuje ponadto, aby duże międzynarodowe stowarzyszenia turystyczne porozumiały się ponadto co do kodeksu postępowania w zakresie marketingu celów turystyki uwzględniającego środowisko i zrównoważony rozwój, ale też przeciwdziałającego nadmiernej turystyce, ponieważ obok innych konsekwencji ma ona również wpływ na środowisko i zrównoważony rozwój.

⁽⁵⁾ Zob. sprawozdanie z Konferencji NZ ds. Handlu i Rozwoju UNCTAD 2017: „Turystyka jako źródło transformacyjnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu”.

⁽⁶⁾ <https://www.impact-tourism.net/>.

6. Turystyka a etyka

6.1. Turystyka odnosi się do krajowych, jak również do transnarodowych i międzynarodowych przepływów osób i usług, a oprócz tego, że ma znaczenie gospodarcze, dotyczy również rzeczywistości społecznej i kulturowej nie tylko zaangażowanych w turystykę osób z krajów pochodzenia turystów i krajów docelowych.

6.2. Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO) jako międzynarodowe forum polityki turystycznej i łącznik międzynarodowej komunikacji odpowiedzialnych podmiotów publicznych uwzględniła ten stan rzeczy i wydała w 1999 r. „Globalny Kodeks Etyki w Turystyce”⁽⁷⁾, który w 10 zasadach i 49 ustępach szczegółowo reguluje bardzo różnorodne aspekty globalnej turystyki⁽⁸⁾. Ten kodeks etyki określa się zatem również jako „reguły etycznego postępowania w turystyce”.

6.3. W wytycznych tego kodeksu etyki uwzględniono złożoność tej gałęzi gospodarki, poruszając nie tylko aspekty ekonomiczne, społeczne i kulturowe, lecz również kwestię przestrzegania praw podstawowych i praw człowieka (zob. środki przeciwko niegodziwemu traktowaniu dzieci, pracy dzieci, wykorzystywaniu seksualnemu dzieci w turystyce).

6.4. Ponieważ kodeks stanowi tylko zalecenie i przestrzeganie go nie jest obowiązkowe również dla sygnatariuszy, UNWTO przedstawiło we wrześniu 2017 r. porozumienie ramowe dotyczące etyki w turystyce („International Framework Convention on Tourism Ethics”)⁽⁹⁾, które podpisała ponad połowa członków UNWTO. Porozumienie kieruje się pod względem treści kodeksem etyki i nie zawiera istotnych zmian, ma jednak tę zaletę, że sygnatariusze są zobowiązani do przestrzegania go.

7. Turystyka i kultura

7.1. Jedną z najważniejszych sił napędowych turystyki są dobra kultury kraju docelowego.

7.2. Turystyka kulturowa zwiększa zainteresowanie obcymi kulturami, wspiera porozumienie między narodami, a także jest jednym z czynników wpływających na przełamywanie uprzedzeń.

8. Turystyka a demografia

8.1. Rozwój demograficzny również wykazuje wpływ na turystykę: piramida wiekowa, w której znaczny udział ma coraz większa liczba wciąż mobilnych seniorów o przeważnie zabezpieczonej sytuacji dochodowej, doprowadziła do rozkwitu podróży osób starszych. Podróże seniorów stanowią tymczasem spory odsetek zwłaszcza w turystyce grupowej i doprowadziły w niektórych obszarach do zmiany struktury ofert firm turystycznych, co można wyjaśnić także tym, że seniorzy rezerwują często urlopy długoterminowe i tylko częściowo są zależni od sezonu. Ten stan faktyczny został również uwzględniony podczas szczytu Światowej Organizacji Turystyki, na którym turystyce seniorów poświęcono szczególną uwagę.

8.2. W ramach inicjatywy „Calypso – turystyka dla wszystkich” Komisja Europejska przyczyniła się długofalowo do wzrostu turystyki społecznej, wspierając działania na rzecz rozszerzenia turystyki na seniorów, ale też na dyskryminowane grupy. Doprowadziło to do powstania nowych ofert turystycznych, ale też do większego wykorzystania okresów poza sezonem. W tym kontekście wskazane byłoby podzielenie się uzyskanymi doświadczeniami z partnerami spoza Unii Europejskiej i promowanie wzajemnej turystyki.

8.3. Poza powszechnie stosowanymi parametrami demograficznymi rozwinęły się także inne szczególne formy turystyki, jak np. pielgrzymki.

9. Turystyka a edukacja

9.1. Ze względu na rozwój rynku i rosnące oczekiwania konsumentów turystyka w swej różnorodności ma też szczególne wymogi dotyczące wykształcenia, które sięgają od odpowiednich umiejętności językowych i komputerowych poprzez kompetencje ekonomiczne po wiedzę z zakresu gastronomii.

⁽⁷⁾ <https://www.tourism-watch.de/en/node/4597>

⁽⁸⁾ Zasady globalnego kodeksu etyki:

Artykuł 1: Udział turystyki w pogłębianiu wzajemnego zrozumienia i szacunku pomiędzy narodami i społeczeństwami

Artykuł 2: Turystyka jako narzędzie indywidualnej i zbiorowej samorealizacji

Artykuł 3: Turystyka jako czynnik zrównoważonego rozwoju

Artykuł 4: Turystyka – użytkownikiem, ale i beneficjentem dziedzictwa kulturowego ludzkości

Artykuł 5: Turystyka jako działalność przynosząca korzyści krajom i społecznościom przyjmującym turystów

Artykuł 6: Obowiązki uczestników rozwoju turystyki

Artykuł 7: Prawo do turystyki

Artykuł 8: Swoboda ruchu turystycznego

Artykuł 9: Prawa pracowników i przedsiębiorców branży turystycznej

Artykuł 10: Wprowadzanie zasad Globalnego Kodeksu Etyki w Turystyce.

⁽⁹⁾ UNWTO Framework Convention on Tourism Ethics.

9.2. W wielu krajach Unii istnieją różne formy i ścieżki edukacji o różnym czasie trwania, co utrudnia wzajemne uznawanie. Ustalenie pewnych standardów edukacyjnych mogłoby zwiększyć szanse zawodowe przedstawicieli różnych zawodów zarówno na obszarze Wspólnoty, jak i poza nim. Tylko dzięki powszechnie obowiązującym wymogom edukacyjnym – związanym ze wspomnianym już wzmocnieniem warunków ramowych w branży – uda się na dłuższą metę zlikwidować niedobór wykwalifikowanej siły roboczej, z którym boryka się ten sektor.

9.3. Promowanie wartości zawodów związanych z turystyką jako długoterminowej ścieżki kariery prowadziłyby również do zamierzonego celu o tyle, że warunki pracy w turystyce są często trudniejsze niż w innych branżach.

10. Turystyka a cyfryzacja

10.1. Cyfryzacja ma w dziedzinie turystyki daleko idące skutki nie tylko w odniesieniu do zachowań turystów, lecz również dla dostawców usług turystycznych.

10.2. Turystyka z wykorzystaniem internetu jest coraz bardziej popularna, podobnie jak oceny online; w samych Niemczech w 2017 r. 40 % wszystkich podróży zarezerwowano przez internet. Otwiera to nowe rynki dla MŚP, które jednak musiałyby otrzymać wsparcie finansowe na te innowacje.

10.3. Jednocześnie łączność elektroniczna i cyfryzacja mają również istotny wpływ na wewnętrzne procesy w przedsiębiorstwach turystycznych; na ogół również małe firmy są dzisiaj zachęcane do oferowania swoim klientom przynajmniej dostępu do internetu.

10.4. Cyfryzacja będzie odgrywać ważną rolę także w przypadku innowacyjnych form współpracy w turystyce, co z kolei może mieć znaczny wpływ na rozwój ośrodków turystycznych. Wiele nowoczesnych technologii (np. sztuczna inteligencja, rzeczywistość wirtualna, rzeczywistość rozszerzona, łańcuch bloków itd.) może pomóc najbardziej odległym miejscowościom stać się ciekawym celem podróży. By wykorzystać nowe możliwości, sektor turystyki musi w większym stopniu skoncentrować się na badaniach i rozwoju.

10.5. Turystyka kulturalna może również czerpać korzyści z cyfryzacji, gdyż rzeczywistość wirtualna może także stanowić zachętę do podróżowania.

Bruksela, dnia 26 września 2019 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
